

Forslag til Handleplan 2008 for jordforureningsområdet

Forudsætninger for handleplan 2008

Handleplanen 2008 afspejler, at der igennem 2007 er brugt mange kræfter på at organisere og udarbejde et fælles administrations- og arbejdsgrundlag. Dette arbejde forsættes ind i 2008 med en Lean-proces, der både skal effektivisere og forbedre arbejdsgangene.

Visionerne for regionens arbejde blev i 2007 formuleret i en strategi, der omfatter otte målområder:

- Indsats for grundvandsbeskyttelsen
- Indsats mod forurening med risiko for indeklima og børneinstitutioner
- Offentliggørelse af indledende kortlagte lokaliteter
- Klare principper for prioriteringen og plads til særlige hensyn
- Service og information
- Løsninger gennem samarbejde
- Effektiv opgaveløsning
- Reduktion af udgifter ved innovation og udvikling

Parallelt med udarbejdelsen af strategien blev der indgået en aftale mellem staten og regionerne om, at regionerne fra 2008 skal tildeles en ekstrabevilling på 50 mio. kr. til dækning af opgaverne efter jordforureningsloven. Region Sjællands andel heraf udgør ca. 10 mio. kr. Ved budgetforliget besluttede Regionsrådet at forøge budgettet til jordforureningsområdet med i alt 10,8 mio. kr. En mindre del af disse midler er besluttet anvendt til 1 fast og 6 midlertidige stillinger (2 år) til nedbringelse af sagsbehandlingstiden.

En af konsekvenserne af at der i 2007 først skulle etableres et arbejdsgrundlag er, at det ikke er muligt at afslutte de igangsatte oprydningsprojekter fra 2007. Derfor overføres afslutningen af 9 projekter og uforbrugte budgetmidler til 2008.

En anden konsekvens af det helt nødvendige fokus på etableringen af et administrations- og arbejdsgrundlag i 2007 er, at det ikke har været muligt at indhente et stort administrativt efterslæb af sager, som regionen har arvet fra amterne. Sagerne omhandler først og fremmest afgørelser i forhold til hvorvidt og i hvilket omfang forskellige lokaliteter skal kortlægges som forurenede. En lang række af disse sager falder i 2008 for lovbundne tidsfrister. Af hensyn til disse frister, og ikke mindst af hensyn til de berørte borgere, er denne opgave meget højt prioriteret. Samtidig vil den fortsatte Lean-proces, der skal sikre høj effektiv service for borgere og virksomheder, være højt prioriteret.

For at sikre disse højt prioriterede opgaver og samtidig i størst mulig grad efterleve strategien vil der i 2008 særligt være fokus på:

- **Målrettede undersøgelser**
Der gennemføres færre, men meget målrettede, undersøgelser af grundvandtruede forureninger i de områder, hvor miljøcentrene gennemfører deres kortlægning af grundvandets sårbarhed. Kun de potentielt mest grundvandstruede lokaliteter undersøges.
- **Nøje udvalgte oprydninger**
Der foretages en nøje udvælgelse af et mindre antal nye oprydningsprojekter. Disse projekter gennemføres sammen med afslutningen af de 9 projekter, der er overført fra 2007.
- **Afvikling af restopgaver.**
Der anvendes de nødvendige ressourcer på det administrative område således, at restopgaverne fra de tidligere amter og restopgaver for 2007, så vidt muligt, afvikles helt i 2008.
- **Forbedring og effektivisering**
Lean-processen, som blev igangsat i 2007, fortsætter mod en forbedring og effektivisering af administrative procedurer

Dette betyder, at regionens samlede undersøgelses- og oprydningsaktiviteter i 2008 vil være lavere, end det er forudsat i strategien. Til gengæld er aktiviteterne en forudsætning for, at regionen i 2009 kan følge strategiens ambition om en parallel kortlægning af forureninger i regionen med kortlægningen af grundvandets sårbarhed. Med et parallelt forløb af de to kortlægninger skabes der et optimalt grundlag for en koordineret og helhedsorienteret beskyttelse af grundvandet.

I forhold strategiens øvrige målområder vil der være særligt fokus på:

- **Grundvandsbeskyttelsen**
Samarbejde og koordination med statens miljøcentre og kommunerne, der har ansvaret for grundvandsbeskyttelsen.
- **Børneinstitutioner**
Regionens oplysninger om forureningskilder krydstjekkes med kommunernes oplysninger om placering af legepladser og børneinstitutioner. Regionen vil samtidig forespørge kommunerne, om de ligger inde med oplysninger om tidligere erhvervs- og industriforhold på nuværende børneinstitutioner og legepladser. Herudover udarbejdes der en delstrategi for indsatsen i forbindelse med børneinstitutioner.

Delstrategien forelægges politisk medio 2008.

- **Beskrivelse af offentliggørelsesprojekt**
Den viden, som regionen har om mulig forureningsstatus, skal være tilgængelig for alle, således at den enkelte grundejer kan handle efter eget bedste. Der udarbejdes derfor en delstrategi for offentliggørelsen af de såkaldte "indledende kortlagte" eller "VO-lokaliteter".

Delstrategien forelægges politisk i efteråret 2008.

- **Prioriteringssystem og risikovurdering**
De tidligere amter, og nu regionerne, har i fællesskab udviklet et prioriteringssystem (GISP). Systemet kan prioritere alle lokaliteter på et ensartet fagligt grundlag. Herudover giver det muligheder for løbende, at inddrage resultaterne fra kortlægningen af grundvandsressourcens sårbarhed i statens miljøcentre. GISP implementeres og forbedres løbende igennem 2008..
- **Udarbejdelse af kommunikationsstrategi og -plan**
Forurening skaber utryghed. Det er derfor vigtigt, at kommunikere præcist og målrettet.

Det kan både hjælpe de berørte borgere, kommuner, andre interessenter og administrationen. Derfor skal administrationen udarbejde en kommunikationsstrategi og -plan for jordforureningsområdet. Målet er blandt andet at sikre, at:

- der informeres korrekt
- der informeres rettidigt
- der informeres differentieret i forhold til de forskellige interessenter

Planen forelægges til politisk behandling i efteråret 2008.

- **Fælles retningslinier**
Regionen kan fastsætte regler for, hvornår tilladelser til byggeri på forurenede lokaliteter ikke er nødvendig, samt hvilke betingelser der skal være opfyldt for at opnå tilladelse. Disse regler kan mindske antallet af sager regionen skal gennemgå samt bidrage til en mere smidig sagsgang. Regionen vil derfor i dialog med kommunerne fastsætte disse regler og i øvrigt diskutere, hvordan sagsgangen kan smidiggøres.

Fælles retningslinjer forelægges til politisk behandling inden iværksættelse.

- **Nye byområder**
Når der bygges i gamle byområder f.eks. gl. havneområder og nedlagte erhvervsområder opdages det ind imellem for sent og med store konsekvenser for planlægning samt økonomi, at bebyggelsen er i konflikt med forureningsforholdene. Regionen ønsker derfor at have en åben dialog med kommunerne om, hvordan man bedst muligt undgår disse situationer. Derfor inviterer administrationen kommunale plan- og miljømedarbejdere til en temadag om emnet.
- **Beskrivelse af servicemål**
For at sikre den nødvendige kvalitet i regionens myndighedsopgaver og forpligtigelser overfor borgere, kommuner og andre, skal der udarbejdes og formuleres servicemål for alle væsentlige områder og aktiviteter. Ser-

vicemålene formuleres først efter at Lean-processen er fuldt implementeret.

Formuleringen af servicemålene forelægges til politisk behandling i efteråret 2008.

Udkast til aktiviteter for 2008

Nedenfor er vist en oversigt over de opgaver, der er indeholdt i forslaget til plan for 2008. Årsværk er inklusive ledelse og diverse sekretariatsopgaver (sekretærer, GIS m.v.). Udgifterne svarer til bevillingen til området i 2008, eksklusive uforbrugte midler fra 2007.

Område/arbejdsopgave	Udgifter mio. kr. ekskl. årsværk	Årsværk
Kortlægning og generelle tilsynsforpligtelser <ul style="list-style-type: none">• Besvarelse af henvendelser fra ejendoms-mæglere m.v.• V1 kortlægning jf. 2 års regel for boligejendomme og vurdering af sager, hvor grundejer skal sælge, belåne en ejendom m.v., ca. 500 sager.• V2 kortlægning af ejendomme med ny 2 års regel for boligejendomme, ca. 500 sager• V2 undersøgelser, jf. 1 års reglen (tidligere 2 års reglen) for boligejendomme, ca. 100 sager• Revurderingssager i forhold til nye kortlægningskriterier, ca. 950 sager• Færdiggørelse af sager under Oliebranchens Miljøpulje (OM), ca. 150 sager• Behandling af ca. 185 nye sager under Oliebranchens Miljøpulje.• Undersøgelser af værkstedsaktiviteter mv., ca. 100 lokaliteter, (samtidig med OM undersøgelsen)• Undersøgelser og afværgeprojekter under værditabsordningen for boligejere• Kortlægning af kommunalt indberettede forureninger, ca. 250 sager• Afslutningen af sager vedr. kommunalt påbud i olieforureningssager (§ 48), ca. 180 sager• Behandling af nye høringer i forbindelse med kommunalt påbud i olieforureningssager (§ 48), ca. 40 sager• Afslutningen af behandling af sager efter § 8, frivillige undersøgelser og oprydning – vurdering af eventuel kortlægning, 300 sager	19,7	29,3

<ul style="list-style-type: none"> • § 71-sager plus evt. høring herunder vurdering af og evt. kortlægning, ca. 30 sager • Behandling af nye høringer vedr. § 8 og eventuelt kortlægning m.v. i forbindelse med at kommunerne skal give tilladelse til byggeri på forurenede ejendomme, ca. 170 høringssager • Behandling af frivillige undersøgelser i forbindelse med hussalg mv., ca. 175 sager 		
Undersøgelser <ul style="list-style-type: none"> • Videregående undersøgelser på ca. 16 lokaliteter 	3,1	1,1
Projektering og afværgeforanstaltninger <ul style="list-style-type: none"> • Gennemførelse af afværgeforanstaltninger på ca. 5 lokaliteter samt afslutning af 9 projekter fra 2007 	8,7	1,6
Drift og monitoring af afværgeforanstaltninger <ul style="list-style-type: none"> • Drift af 40 anlæg, hvor oprensning er i gang • Monitoring af grundvandsforurening m.v. på 24 sager 	5,9	2,4
Tværgående projekter <ul style="list-style-type: none"> • Gennemførelse af LEAN projekt på en række processer. • Bidrag til driften af Videncentret for Jordforurening • Drift og anskaffelse af biler • Indberetning til Miljøstyrelsen • Indførelse af nyt prioriteringssystem (GISP) • Drift og vedligeholdelse af databaser • Informationsvirksomhed, drift af intranet og internet. Drift af extranet, som forsyner kommunerne med oplysninger om ejendommens forureningsstatus. • Netværk med kommunerne og statens miljøcentre • Møde om nye boligområder • Udarbejdelse af servicemål • Udarbejdelse af offentliggørelsesprojekt • Udarbejdelse af plan for kommunikation og indsats på børneinstitutioner 	4,4	7,8
I alt 2008	41,8	42,2

Bilag:

Nye afværgesager til igangsætning i 2008
Region Sjællands opgaver på jordforureningsområdet

Bilag

Nye afværagesager til igangsætning i 2008

ADRESSE	KOMMUNE	BRANCHE	FORURENINGGRUPPE
Sct. Bendtsgade 4, Ringsted (1)	Ringsted	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Nørregade 39, Ringsted (1)	Ringsted	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Bogø Hovedgade 131, Bogø (2)	Vordingborg	Benzinsalg	Benzin
Bjælkerupvej 160, Klippinge (3)	Stevns	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Byskovvej 6 og 24, Horslunde (4)	Lolland	Losseplads	Pesticider
Rudsgade 43, Ruds Vedby (5)	Sorø	Støberi	Olie og Klorerede opløsningsmidler
Platanvej 19, Øster Toreby	Guldborgsund	Maskinfabrik	Klorerede opløsningsmidler
Bjælkerupvej 35, St. Heddinge	Stevns	Tankanlæg	Olie
Gl. Køgevej 9, Klippinge	Stevns	Tankanlæg	Olie
Bandholmvej 100, Birket	Lolland	Tankanlæg	Olie
Ringstedvej 70, St. Merløse	Holbæk	Metal/plastindustri	Olie
Haslevvej 321, Ringsted	Ringsted	Vognmand	Olie

Sager markeret med fed vil blive igangsat i 2008.

Øvrige sager vil blive igangsat i det omfang der tilstrækkelig tid og/eller ressourcer til rådighed.

- 1: Forureninger er trængt dybt ned i jorden og truer grundvandet under Ringsted By.
- 2: Forurening truer grundvandet og ligger på en ø uden mulighed for alternativ vandforsyning
- 3: Forurening er trængt igennem til det primære grundvandsmagasin
- 4: Forurening ligger meget tæt på vandforsyning i område, hvor det er svært at finde alternative forsyningsmuligheder

5: Kraftig forurening, som truer grundvandet

Sager igangsæt i 2007 og som ikke tidligere er nævnt i handleplan

ADRESSE	KOMMUNE	BRANCHE	FORURENINGGRUPPE
Sct. Clarasvej 42-54, Roskilde (1)	Roskilde	Garveri	Tungmetaller
Kirkevej 3, Mørkøv (2)	Holbæk	Oliedepot	Olie
Lundtoftevej 17, Dianalund (3)	Sorø	renseri	Klorerede opløsningsmidler
Roskildevej 63 (4)	Greve	Losseplads	Gas
Algade 18, Kalundborg (5)	Kalundborg	renseri	Klorerede opløsningsmidler

Administrationen har i løbet af 2007 fået et større overblik over de eksisterende sager og fundet det nødvendigt at igangsætte ovennævnte sager i 2007. Det er i henhold til jordforureningslovens §20 muligt at fravige prioriteringen i den offentliggjorte handleplan, hvis det skønnes nødvendigt.

1: Roskilde Amt har udført afværge i 2006, men dele af den tilførte rene jord måtte udskiftes af geotekniske årsager

2: Kraftig olieforurening (ca. 15.000 liter olie), som truer grundvandet

3: Forurening truer både indeklima og grundvandet

4: Konstateret risiko for gasindtrængen i bolig og dermed risiko for eksplosionsfare

5: Konstateret meget høje koncentrationer af opløsningsmidler i indeluften i boligen

Sager fra handleplan 2007, som føres videre i 2008

ADRESSE	KOMMUNE	BRANCHE	FORURENINGGRUPPE
Nygade 14, Nakskov	Lolland	renseri	klorerede opløsningsmidler
Adelgade 111-113, Præstø	Vordingborg	renseri	klorerede opløsningsmidler
Hellestedvej 22, Hårlev	Stevns	maskinfabrik	klorerede opløsningsmidler
Torvet 20	Køge	Renseri	klorerede opløsningsmidler
Borgediget 21, Roskilde	Roskilde	Renseri	Klorerede opløsningsmidler

Nyvej 12B m.fl., Jyderup	Holbæk	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Rudsgade 24 m.fl., Ruds Vedby	Sorø	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Vestergade 3 m.fl., Tølløse	Holbæk	Renseri	Klorerede opløsningsmidler
Jernbanegade 42, Haslev	Faxe	Renseri	Klorerede opløsningsmidler

Bilag:

Region Sjællands opgaver på jordforureningsområdet

Telefoniske henvendelser fra ejendomsmæglere, advokater, borgere m.fl.

Borgerne har mulighed for at henvende sig til regionens servicetelefon og for at få hjælp på regionens hjemmeside. Hjemmesiden skal i løbet af 2008 løbende forbedres. Herunder forventes resultatet af den planlagte kommunikationsstrategi og plan at give muligheder for nye forbedringer.

V1-Kortlægning

Ejendomme kortlægges på vidensniveau 1 (V1) efter Jordforureningsloven, når der er konkret viden om aktiviteter, der kan være potentielt forurenende i forhold til jord og grundvand. Der må højst forløbe 2 år, fra regionen har tilstrækkelig viden til at påbegynde en vurdering af om en ejendom, der anvendes til bolig, skal kortlægges på vidensniveau 1 (V1), indtil kortlægningsspørgsmålet er afgjort. Reglen der blev indført 1. januar 2007 betyder, at regionen inden 2009 skal vurdere en lang række sager.

Udover disse sager omfatter V1-kortlægningen først og fremmest sager hvor regionen selv indhenter informationer om forurenende aktiviteter. Disse sager kan typisk opdeles i to grupper.

- Den løbende sagsbehandling efter konkret anmodning fra grundejere, i tilfælde af at disse har problemer med at sælge eller belåne en ejendom, samt vurdering af sager i forbindelse med konkrete byggeprojekter på boligejendomme,
- Den kortlægning af forureninger der sker som led i strategiens målsætning om at kortlægge og skabe overblik over forureninger i de områder, hvor miljøcentrene gennemfører kortlægningen af grundvandets sårbarhed.

I 2008 vil indsatsen med kortlægningen efter strategiens målsætning være begrænset til målrettede undersøgelser af grundvandtruede forureninger i de områder, hvor miljøcentrene gennemfører deres kortlægning af grundvandets sårbarhed. For disse sager er det målsætningen hurtigt at gennemføre miljøtekniske undersøgelser, hvorefter de vil blive kortlagt på vidensniveau 2 (V2).

V2-Kortlægning

Ejendomme kortlægges på vidensniveau 2 (V2) efter Jordforureningsloven, når der er konkret viden om jordforurening. Der må på samme måde som for V1-kortlægningen, højst forløbe 2 år fra regionen har tilstrækkelig viden til at påbegynde en vurdering af om en ejendom, der anvendes til bolig, skal kortlægges på vidensniveau 2 (V2) og indtil kortlægningsspørgsmålet er afgjort. Reglen der blev indført 1. januar 2007 betyder, at regionen inden 2009 skal vurdere alle de sager, hvor dokumentationen er tilstrækkelig og hvor amterne ikke har truffet en beslutning. Det drejer sig typisk om sager fra amterne hvor der f.eks. er foretaget undersøgelser, er gennemført hel eller delvis oprydning, er lagt slagge ud eller hvor der er tilkørt forurenede jord til en lokalitet.

For boligejere der er V1 kortlagte findes der en særlig ordning. Regionen skal efter anmodning fra grundejere igangsætte og betale for undersøgelse af om potentielt forurenede (kortlagt på vidensniveau 1) skal V2-kortlægges eller tages helt ud af kortlægningen. Denne af- eller bekræftelse af mistanken om forurening skulle indtil 1. januar 2007, være gennemført indenfor 2 år. Herefter er fristen sat ned til et år. Dermed skal lokaliteter, hvor der er indkommet anmodning i 2006 og 2007 være undersøgt inden udgangen af 2008.

For boligejere der er V2 kortlagte findes der også en særlig ordning. Boligejere kan efter anmodning få deres ejendom "nuanceret" i forhold til hvilken betydning forureningen har for boliganvendelsen (F0, F1, F2). Dette sker typisk på V2-kortlagte ejendomme, der skal sælges.

Folketinget vedtog i 2006 en ændring af jordforureningsloven. Det betyder, at niveauet for kortlægning er hævet, så lettere forurenede jord ikke længere skal kortlægges. Lovændringen, der trådte i kraft den 1. januar 2007, betyder at regionen senest den 1. juli 2008 skal revurdere tidligere truffne V2-kortlægningsafgørelser i forhold til de nye kortlægningskriterier og eventuelt træffe ny afgørelse i sagen.

Oliebranchens Miljøpulje

Oliebranchens Miljøpulje (OM) er en ordning, der er oprettet med det formål at undersøge og oprense forureninger på landets mange nedlagte service-stationer og detail-salgsanlæg for benzin.

Oliebranchens Miljøpulje undersøger og renser hvert år en række grunde op og Miljøpuljen forventer at igangsætte de sidste undersøgelser i år 2010. En række sager vil dog strække sig ind i 2011 og efterfølgende år.

Opgaven for Regionen er at vurdere, om undersøgelser og oprensningen er tilstrækkelige i forhold til grundvandet og den nuværende brug af ejendommen. Regionen vurderer desuden, om der er en restforurening, der skal kortlægges efter jordforureningsloven.

For regionens midler gennemføres desuden undersøgelser af "sideaktiviteter", det vil sige værkstedsaktiviteter m.v., på ca. 100 ejendomme, blandt ejendomme, hvor Oliebranchens Miljøpulje (OM) undersøger for eventuel forurening, der kan henføres til forhandling af benzin og diesel. Fordelen ved en samtidig undersøgelse er, at forholdene på denne måde kan afklares på én gang. Det er en fordel for både grundejeren og for regionens samlede ressourceforbrug til behandling af sagen.

Værditabsordningen

Boligejere kan under visse forudsætninger søge om, at få deres ejendom undersøgt og oprenset efter værditabsordningen. Ordningen finansieres af staten via de årlige finanslove, men det er regionen, som står for gennemførelse af projekterne. Værditabsordningen er oprindeligt tænkt som en hjælp til boligejere til at "komme frem i køen" i forhold til ovennævnte offentlige indsats, men i dag er der mange års ventetid, idet de årlige bevillinger fra staten ikke er fulgt med stigningen i antallet af sager.

Forsikringsordning for villaolietanke samt andre nyere forureninger

Kommunerne kan udstede påbud om undersøgelse og oprensning ved forurening fra villaolietanke. En forsikringsordning dækker udgifterne hertil (dog ikke selvriskoen). Kommunerne og fremover også staten kan ligeledes udstede påbud til eksisterende virksomheder, hvis der konstateres forurening, som kan dateres efter 1. januar 1992 (undersøgelsespåbud) og 1. januar 2001 (oprensningpåbud).

Amterne har hidtil bistået kommunerne med at vurdere undersøgelses- og afværgeoplæg, ved at kommunerne har sendt påbuddet i høring i amtet. Når påbuddet er efterkommet skal Regionen tage stilling til, om der efterladt en restforurening, der skal kortlægges.

Der konstateres løbende forureninger, som ikke kan oprenses ved udstedelse af påbud. Disse konstaterede forureninger skal Regionen ligeledes vurdere, i forhold til om de skal kortlægges efter lov om forurenede jord.

Tilladelse til bygge- og anlægsarbejde samt ændret anvendelse på forurenede grunde

Ejendomme med forurening eller mulig forurening skal have tilladelse efter § 8 i Lov om forurenede jord inden byggeri eller gravearbejde kan igangsættes. Forud for tilladelsen er der ofte et forløb med undersøgelser og risiko-vurdering, inden det kan vurderes om projektet er miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Kompetencen til at udstede disse tilladelser overgår med kommunalreformen til kommunen, der dog skal indhente en udtalelse fra Regionen inden tilladelsen kan gives. Der er stort pres på disse sager, idet der er stor byggeaktivitet. Det er vigtigt at Regionen hurtigt kan give disse udtalelser for ikke at forsinke byggeriet unødigt.

Regionen skal ved fund af forurening ved byggeri eller gravearbejde, jf. § 71 i Lov om forurenede jord vurdere om forurening skal kortlægges. Regionen har 4 uger til, at vurdere om forureningen skal kortlægges.

Frivillige undersøgelser og oprydninger

I jordforureningsloven er der ikke direkte nævnt noget om, hvordan frivillige undersøgelser og oprydninger skal behandles – i modsætning til eksempelvis § 8-sager. Oplysninger fremkommet ved frivillige undersøgelser og oprydninger skal dog behandles efter principperne for V2-kortlægning. Dvs. at regionen inden for 2 år skal vurdere om nyfundne forureninger eller efterladte restforureninger giver anledning til kortlægning eller ej.

Videregående undersøgelser, afværge, drift og overvågning (regionens indsats)

Det er regionens opgave at prioritere, bekoste og gennemføre den nødvendige indsats på forurenede grunde indenfor de indsatsområder, som er nævnt i jordforureningsloven, under de offentlige indsatsområder.

Indsatsområderne omfatter:

- Jordforureninger, som kan have skadelig virkning for grundvandet i et område med særlige drikkevandsinteresser eller i et indvindingsopland for et alment vandforsyningsanlæg.
- Jordforureninger, som kan have skadelig virkning på mennesker på et areal med bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads.

Med vedtagelsen af strategien for jordforureningsområdet er prioriteringerne dog præciseret i en mere snæver ramme, hvor:

- Den grundvandsbeskyttende indsats koordineres med statens miljøcentre og kommunerne omkring de indsatsområder for beskyttelsen af grundvandet, der er udpeget i regionplanerne, men med mulighed for at prioritere andre hensyn, eksempelvis vitale vandforsyningsområder i regionens yderområder.
- Indsatsen overfor indeklimaproblemer er prioriteret højt. Begrundelsen er, at mennesker der bor i en bolig, hvor indeklimaet er påvirket af forurening fra jorden, umiddelbart er mere udsatte end mennesker der bor på en grund, hvor forureningen udelukkende er et problem ved kontakt uden for boligen – f.eks. i haven.
- Indsatsen med kortlægning af forureninger i børneinstitutioner og legepladser er prioriteret højt, fordi mange børn på samme tid er udsat for en risiko i deres mest aktive timer i døgnet.
- Forureninger på boliggrunde, hvor der ikke forventes at være indeklimaproblemer i den nærmeste årrække, kun undersøges jf. den særlige 1 års regel,

Side

hvor boligejere på en Vidensniveau 1 (V1) kortlagt ejendom kan anmode regionen om at afklare forureningssituationen inden for 1 år.

Før man begynder at rense en forurenede grund, er det nødvendigt med et detaljeret kendskab til forureningen:

- Hvilken risiko udgør den?
- Hvor stort et område er forurenede?
- Hvordan spredes forureningen?
- Hvilke rensningsteknikker kan bruges?
- Hvad bliver prisen for en eventuel oprensning?

Derfor laver man ofte grundige videregående undersøgelser som optakt til en oprensning. Oprensningerne kaldes også "afværge-projekter" fordi de især har til formål at afværge en risiko for drikkevand og mennesker. Man oprenser derfor kun forureninger, som udgør en risiko og kun til et niveau, hvor denne risiko er afværget. Dette betyder i praksis, at der ofte efterlades forurening efter endt oprensning.

Hvor det er muligt, foretrækker man at grave den forurenede jord væk. I mange tilfælde ligger forureningen dog utilgængeligt, f.eks. under et hus eller dybt i jorden. I sådanne tilfælde etablerer man anlæg, som behandler forureningen på stedet, f.eks.:

- Dræning eller oppumpning af det forurenede grundvand
- Beluftning af jorden
- Stimuleret biologisk og kemisk nedbrydning
- Teknikker til at indkapsle eller afskærme forureningen, så den ikke breder sig.

Oprensning med de nævnte anlæg tager ofte lang tid, og de skal derfor være i drift i mange år, ligesom forureningen skal overvåges i denne periode.

Gennemførelse af afværgeforanstaltninger 2008

En af konsekvenserne af at der i 2007 først skulle etableres et arbejdsgrundlag er, at det ikke er muligt at afslutte de igangsatte oprydningprojekter fra 2007. Derfor overføres afslutningen en række projekter til 2008. Administrationen vil herudover nøje udvælge og gennemføre et mindre antal nye oprydningprojekter.

Lean-projekt

I 2007 påbegyndtes et Lean-projekt. Projektet kræver på kort sigt et stort engagement og en ekstra indsats fra medarbejdernes side. Til gengæld forventes projektet, at resultere i mere effektive og bedre arbejdsgange, nedsættelse af sagsbehandlingstiden og frigørelse af resurser til stressaflastning, yderligere kvalitetsudvikling og innovativ fornyelse af ydelserne.

Strategiens målområde 1: RENT DRIKKEVAND – GRUNDLAGET FOR ET SUNDT LIV

For 2008 betyder Målområde 1, at der skal sættes fokus på samarbejde med Statens Miljøcentre og Kommunerne om grundvandsbeskyttelsen. Dette betyder, at administrationen, i det omfang kommunerne ønsker det, vil deltage i de koordinationsfora kommunerne skal nedsætte efter vandforsyningsloven.

På grund af den særlige ressourcemæssige situation, der er en følge af sammenlægningen af amterne, vil fokus i undersøgelser og kortlægning af grundvandstruende forureninger være prioriteret højest i de områder, hvor statens miljøcentre kortlægger grundvandsressourcens sårbarhed.

Samtidig betyder situationen, at undersøgelserne og kortlægningen fokuseres på særligt risikobetonede lokaliteter, dvs. lokaliteter med tidligere brancher og anvendelse, der erfaringsmæssigt giver stor risiko for forurening.

Dermed kan regionen tidligst i 2009 leve op til målsætningerne om en plan for manglende kortlægning – der hvor der allerede foreligger indsatsplaner. Herudover vil kortlægningen og undersøgelser, som nævnt, kun omfatte særligt udvalgte brancher.

Strategiens målområde 2: ET LIV MED MINDST MULIG RISIKO

Flere kommuner har planer om at iværksætte undersøgelser af deres børneinstitutioner. Regionen vil bistå kommunerne i dette arbejde ved at krydstjekke regionens oplysninger om forureningskilder med kommunernes oplysninger om placering af legepladser og børneinstitutioner. Administrationen vil samtidig forespørge kommunerne, om de ligger inde med oplysninger om tidligere erhvervs- og industriforhold på nuværende børneinstitutioner og legepladser.

Oplysningerne vil herefter kunne danne grundlag for regionens og kommunernes undersøgelser og prioritering af den samlede indsats i forhold til børneinstitutioner og legepladser.

Opgaven med at undersøge, kortlægge og gennemføre en indsats på børneinstitutioner indeholder mange udfordringer. Det er vigtigt, at kommunerne og regionen aftaler en klar rollefordeling mellem regionens ansvar efter jordforureningsloven og kommunernes ansvar for børnenes sikkerhed og sundhed. Utryghed kan aldrig helt undgås – men den kan mindskes – ved dialog og den rigtige planlægning. Derfor vil administrationen i 2008 udarbejde en plan for indsatsen.

Strategiens målområde 3: REGIONENS VIDEN SKAL OFFENTLIGGØRES

Den viden, som regionen har om mulig forureningsstatus, skal være tilgængelig for alle, således at den enkelte grundejer kan handle efter eget bedste. Administrationen udarbejder derfor en delstrategi for offentliggørelsen af de såkaldte "indledende kortlagte" eller "VO-lokaliteter".

Strategiens målområde 4: KLARE PRINCIPPER FOR PRIORITERINGER OG PLADS TIL SÆRLIGE HENSYN

De tidligere amter og nu regionerne har i fællesskab udviklet et prioriteringssystem (GISP). Systemet kan prioritere alle lokaliteter på et ensartet fagligt grundlag. Herudover giver det muligheder for løbende at inddrage resultaterne fra kortlægningen af grundvandsressourcens sårbarhed i statens miljøcentre. GISP er klar til at blive implementeret.

Regionen skal udnytte de erfaringer, der findes i forhold til at anvende økonomiske værktøjer i forhold til at skabe et beslutningsgrundlag, der vægter effekt og omkostninger på et ensartet grundlag. Anvendelsen af disse værktøjer vil kunne bringes i anvendelse på flere niveauer eksempelvis under beslutningen om, hvilke tiltag der skal gennemføres overfor den enkelte lokalitet eller stillingtagen til en samlet indsats overfor et større geografisk – f.eks. inden for et opland til et vandværk.

Som i 2007 vil administrationen have et særligt fokus på udsatte grupper. Dermed vil administrationen blandt andet sikre et ekstra fokus på indledende kortlagte boligejendomme, der kommer i klemme ved hushandler ligesom forureninger ved udsatte vandforsyninger kan få en særlig prioritering.

Strategiens målområde 5: SERVICE OG INFORMATION I HØJSÆDE

Servicetelefonen opleves som en stor hjælp for borgere, ejendomsmæglere og kommuner der har spørgsmål om jordforurening. Derfor har ordningen samt eventuelle forbedringer højeste prioritet.

I forhold til Regionens hjemmeside er der et stort behov for at opgradere de løsninger, som de tidligere amter anvendte. Bedre service og information på nettet kan være med til frigive ressourcer, som så kan anvendes effektivt andre steder. Flere projekter, herunder offentliggørelsen af "indledende kortlagte" lokaliteter forudsætter en velfungerende hjemmeside, hvor de rigtige svar findes. Opgaven har derfor høj prioritet.

Forurening skaber utryghed. Det er derfor vigtigt, at der kommunikeres rigtigt. Det kan både hjælpe os selv og de berørte borgere, kommuner og andre interessenter, hvis administrationen er beviste om, hvordan der bedst skabes kontakt og yder service.

Derfor skal der i 2008 udarbejdes en kommunikationsstrategi og –plan for jordforureningsområdet.

Strategiens målområde 6: LØSNINGER GENNEM SAMARBEJDE

Kommunen udarbejder som nævnt i afsnittet vedr. § 8 et udkast til tilladelse, som sendes i høring hos regionen for at sikre, at det planlagte projekt ikke vil fordyre eller vanskeliggøre en senere offentlig oprydning.

Regionen har muligheden for at fastsætte regler for, hvornår tilladelsen ikke er nødvendig, samt hvilke betingelser der skal være opfyldt for at opnå tilladelse. Disse regler kan mindske antallet af sager regionen skal gennemgå samt bidrage til en mere smidig sagsgang.

Regionen vil derfor i dialog med kommunerne fastsætte disse regler og i øvrigt diskutere, hvordan sagsgangen kan smidiggøres. Målet er at få et smidigt samarbejde med ejere, bygherre, rådgivere og kommunerne således, at sagerne er fuldt oplyst, når regionen får dem til udtalelse. Herved kan bl.a. sagsbehandlingstiden reduceres til fordel for alle.

Når der bygges i gamle byområder f.eks. gl. havneområder og nedlagte erhvervsområder opdages det ind imellem for sent og med store konsekvenser for planlægning samt økonomi, at bebyggelsen er i konflikt med forureningsforholdene.

Regionen ønsker derfor at have en åben dialog med kommunerne om, hvordan bedst muligt undgår disse situationer. Derfor inviterer administrationen kommunale plan- og miljømedarbejdere til en temadag om emnet.

Samarbejdet med statens miljøcentre er og forventes løbende at blive formaliseret på flere niveauer. Både på overordnet strategisk niveau og som teknikergrupper i tilknytning til de geografiske områder, hvor centrene gennemfører kortlægningen.

Strategiens målområde 7: Effektiv opgaveløsning

Strategien sigter mod at øge vidensniveauet af flest mulige af de "indledende kortlagte" lokaliteter, så det bliver muligt at afgøre om de skal kortlægges på V1 eller V2. Formålet er at fjerne usikkerhed og skabe overblik.

For 2008 er det dog nødvendigt at sænke ambitionerne lidt, fordi der som nævnt er et relativt stort antal uafsluttede sager, som jævnfør lovgivningen skal afsluttes.

Strategiens målområde 8: REDUKTION AF UDGIFTER GENNEM INNOVATION OG UDVIKLING

I 2008 vil det sandsynligvis ikke være muligt at leve op til målsætningen. Årsagen er at fokus skal rettes mod Lean processen og den relativt store mængde lovbundne opgaver, der i hovedsagen stammer fra amternes tid.